

KYRIL BONFIGLIOLI
**MORTDECAIŮV
ZÁHADNÝ PŘÍPAD
S KNÍREM**

Nové dobrodružství kultovního snoba a zhýralce Charlieho Mortdecaie ➔ ➔ ➔ **Vychází k premiéře filmu „Mortdecai“ s Johnnym Deppem a Gwyneth Paltrowovou v hlavních rolích**

Mortdecaiův záhadný případ s knírem

KYRIL BONFIGLIOLI

**MORTDECAIŮV
ZÁHADNÝ PŘÍPAD
S KNÍREM**

DOKONČIL CRAIG BROWN

NAKLADATELSTVÍ PASEKA
PRAHA – LITOMYŠL

PŘELOŽILA MICHALA MARKOVÁ

Kapitoly jsou uvozeny verši z pera sira Thomase Wyatta, až na dva případy, kdy se jedná o zjevný podvrh.

THE GREAT MORTDECAI MOUSTACHE MYSTERY

Copyright © The Estate of Kyril Bonfiglioli, 1999

Chapter 20 © Craig Brown, 1999

All rights reserved

Translation © Michala Marková, 2015

ISBN 978-80-7432-569-4 (tištěná kniha)

ISBN 978-80-7432-579-3 (Epub)

ISBN 978-80-7432-581-6 (Mobi)

ISBN 978-80-7432-580-9 (PDF)

Z Poslání k zamýšlené básni

Čtenáři, mám prosbu: trpělivý
přijmi tuto báseň, zkus jí přát,
řeknu-li cos, nebuď nedůtklivý,
neb ty verše proto zkouším psát,
abych sdělil, jak jsem lásky divy
poznal mlád a teď se musím kát:
buď pro přátele toto varování,
ať bolu vyhnou se a trýzni lkaní.

1

PÁR KLUKŮ OTVÍRÁ HRU

Věř mi, že poctivců je tolik co dobrých kumpánů, tedy
pijanů, bratří z mokré čtvrti, rváčů, hráčů a povalečů:
a tak se z obyčejných lidí za poctivce počítají všichni ti,
co neprosluli rozvernými mravy.

– *sir Thomas Wyatt v dopise synovi*

„To bych nedělal, pane Charlie, to fakticky né,“ mumlal Jock a trochu nerudně se zahryzl do hroznu, který mi právě přinesl. „Já jenom jako jestli víte, jaký s tím bude mrzení, když tendlecten s prominutím projekt dotáhnete do konce.“

Abyste pochopili, ležel jsem v instituci, které Jock říká „čpitál“ a kterou bychom vy a já asi nazvali „Nemocnice krále Edvarda V. pro důstojníky, kteří si nemohou dovolit kliniku v Londýně“, a zotavoval jsem se po malicherném zákroku, do kterého vám nic není. (Tak dobrá, když už to musíte vědět, byl jsem tu, abych nechal setnout hlavy bandě hemoroidů, což je velmi dobrý důvod, proč nemít chuť na hroznové víno. Dalším dobrým důvodem bylo, že – jak Jock dobře ví – hroznové víno nemám rád.)

Možná bych měl vysvětlit, že mám uzavřenou kompletní úrazovou pojistku, která mi zaručuje, že pokud se na mě kdokoliv jen podívá způsobem naznačujícím, že by na mě snad mohl být ošklivý, bude vzápětí vyléčen ze všech známých chorob, a to natrvalo. Ta pojistka se jmenuje Jock.

Jock je zkrátka a dobře moje veliká, nebezpečná, jednozubá, jednooká gorila: my obchodníci s uměním si ochranu držet musíme, i když není vždycky jednoduché přesvědčit berní úředníky, že jde o daňově odečitatelnou položku. Jock je ta nejlepší ochranka, která je k mání: ať zakrojíte

kde chcete, všude narazíte na kvalitu. Když jsem se rozhodl šetřit své energetické zdroje – komu by se chtělo stát se fosilním palivem? – a vzdát se obchodní kariéry ve prospěch stavu manželského, pokusil jsem se ho vyplatit, ale nedal se odbýt, zůstal se mnou a začal si říkat komorník. Je trochu nepřičetný a nikdy není zcela střízlivý, ale i tak dovede svým starým lugerem zhasnout sedm z devíti pouličních lamp a přitom se ještě na motorce řídit hustým pozdně večerním provozem. Viděl jsem to na vlastní oči; lépe řečeno jsem v tu chvíli seděl za ním, vzlykal a přísahal Bohu, že jestli mě ve zdraví dostane domů, jaktěživ už nezalžu. Bůh svou část dohody dodržel, ale Bůh koneckonců není obchodník s uměním, že? (Na tuhle otázku neodpovídejte.)

Ach ano – když jsem tedy představil jak Boha, tak Jocka, mohu začít, jak se sluší a patří, tedy sdělením, že já se jmenuji Ctihodný Charlie Mortdecai. Jsem skutečně křtěný *Charlie*; myslím, že matka tím otci něco dost nevybíravě naznačovala, to jí bylo podobné. On si toho obvykle nevšiml, neměl smysl pro humor.

Takže znovu: ležel jsem na svém drahém nemocničním lůžku a z uzávěru placatky do sebe klopil Chivas Regal, zatímco Jock rval šťavnatá sousta ze zmíněného hroznu, původně maskujícího otvor papírové tašky, v níž mi whisky přinesl. Nemyslete si prosím, že Jock není na skotskou; i on tekutiny tohoto typu miluje z celého srdce, ale kdybych mu nabídl Chivas Regal, vyděsil by se, neboť ví, co se sluší. V té chvíli se nicméně hlavně snažil vymluvit mi riskantní podnik, do kterého jsem se pouštěl.

„Fakticky, pane Charlie,“ žadonil, „nedělejte to, prosím vás. Je to magořina a vy to víte.“ Přešel k oknu, zasmušile vyprskl oblak hroznových zrníček vzhůru k obloze a navrátil se k mé úhledně upravené příkrývce. „Kurva, dyk si zahráváte s vohněm, pane Charlie.“

„To by stačilo, Jocku!“ přikázal jsem a velitelsky pozvedl hlavu. „Tvá starost o mé osobní bezpečí mě dojíhá, ale už jsem se rozmyslel. Projdu si tím děj se co děj. Musím zabojovat ve prospěch svobodného světa, dokud jsem ještě při síle.“ Má velitelská ruka přitom maně zabloudila k předmětu hovoru – již pěkně vzkvétající houštině na mém horním rtu.

Abyste pochopili, moje úchvatná žena Johanna využila mé hospitalizace a zaskočila si přes Atlantik na návštěvu za svou děsuplnou maminkou, starou strygu Gräfin Grettheimovou, a já též využít příležitosti: nechal jsem si narůst knírek, jímž jsem zaplnil onu tak důležitou mezeru mezi jižním okrajem nosu a severním okrajem úst. Dařilo se mu dobře, i když trochu šimral, nicméně už dvě ze sestřiček mě ujistily, že šimrá velice příjemně. Po něčem takovém jsem už dlouho toužil – ano, mám na mysli knírek – a věnoval jsem tomu veškerou energii. Nejlépe zabírá meditace a vysokoproteinová dieta, věřte mi.

„No, pane Charlie, sám určitě víte nejlíp, co děláte,“ pravil Jock truchlivým tónem, který zřetelně neladil s obsahem jeho slov, „ale teda nechtěl bych bejt ve vaší kůži, až se vrátí madam.“ Nato protáhl našpulenými rty nyní již zcela obranou kostru hroznu – působil přitom jako iluzionista, který tahá z králičího zadečku miniaturní vánoční stromček – a truchlivě se vztyčil na své ohromné nohy. Pozvedl jsem spojené dvojprsty a odpřisáhl, že na něj nepadne ani stín viny: Johannu ujistím, že bojoval jako lev.

„Mimochodem, Jocku, ty vynikající hrozny jsi mi laskavě zakoupil ty?“

„Jo. Jasněže. Teda nechal sem vám je připsat na účet u Fortnuma, žejo. Nebyly nijak extra drahý. Ale sou fakt dobrý.“

„Ano. Rozhodně to tak *znělo*.“

„No, a já už musím, pane Charlie, přide mi kámoš na domino.“

„Báječné, aspoň nebudeš trajdat po ulicích. Užij si to. Neměl jsi potíže s tím novým zámekem na skříňce s alkoholem?“

Odešel poněkud uraženě. A já vylovil z kapsy zrcátko, abych se podíval, jaké pokroky učinil knírek od oběda, a pak jsem zazvonil na sestřičku.

Během několika zbývajících dní v nemocnici se nic moc dalšího neudálo. Jock mi tam pašoval mé příděly whisky, a když mi zrovna starší sestřičky neordinovaly trapné klystýry, vždycky se příkradla nějaká ta mladší na panáčka; zaskočil i konzultující lékař – můj kamarád (je chudák tak mizerně placený, že doma zřejmě musí upíjet rum na pečení), který si také dal panáčka a kladl mi na srdce, abych přestal pít a méně kouřil, jinak si uženu umělecky-obchodní loket; za svítání venku štěbetali ptáčky (kdy ty bestie spí?) a po večerech mě děsila barevná televize. Požádal jsem, zda bych si sem mohl vzít kanárka, ale ten byl vyhodnocen jako zdravotní riziko, a tak se můj příčinnivý mozek vrhl do pozorování sester. Brzy jsem je měl vědecky setříděné podle typu opeření, hnízdiště i chování, a to následovně: staré, ošklivé a vypelichané, jejichž jedinou radostí bylo uštědřovat pacientům kruté klystýry takřikajíc až ke kořenu věci a které pratetičkovsky frkaly, jakmile v mém dechu zachytily závan whisky; katoličky, jejichž typický trylek zněl: „Okamžitě toho nechte, nebo to řeknu vrchní sestře!“; dále ty pestře opeřené, které cvrlikaly: „Ó, vy jste děsný!“, a ty skoro hezké, které říkaly jen: „Ó!“

Čas se pomalu vlekl a můj knírek se rozrůstal tak lenivě, až jsem měl obavu, že ztrácí smysl života – ale jednoho krásného dne mi byly od jistých neslušných partií šasi odpojeny

trubice a já se dozvěděl, že mohu vyplout na toaletu pod vlastní parou. Když jsem se tam ve svém majestátním županu potácivým krokem vydal, nemohl jsem si nevšimnout, že se na chodbě ochomýtá nezvyklé množství mladších sestřiček, potlačujících, jak mi připadalo, panenské chichotání. Proč, to jsem zjistil už za chvíli.

S kňučením jsem se nechal dovést zpět na lůžko, zatímco švadrony uklízeček, bezmocně slzících smíchy, se vydaly na toaletu vyzbrojené mopy a kbelíky. O něco – o mnoho – později jsem začal být hrdý na to, že jsem do šedých životů těch mizerně placených andílků soucitu vnesl něco slunce, ale přímo v tu chvíli jsem se mračil.

Rány se však brzy zahojily a já byl s poctami propuštěn samotnou vrchní sestrou: prohlásila (pečlivě vyslovujíc velká písmena), že jsem se Výtečně Zotavil a že Ze Všech Stran slyší, jaký jsem byl Poslušný Pacient. Také prý doufá, že jsem si z toho Vzal Ponaučení a nebudu již nadále sedávat v mokrém trávě, která, jak mi vysvětlila, stojí u zrodu hemoroidů obecných neboli zahradních. Začal jsem jí vysvětlovat, že pokud by měla pravdu, objevila by se mi zlatá žíla spíše na kolenou a loktech, ale vrhla na mě Divný Pohled. Připadalo mi, že otálí v naději na slušnou diškrecci, ale jednak jsem si jistý, že vrchní sestře nemůžete dát spropitné nižší než deset liber, a také jsem věděl, že v těchhle lazaretech stejně nejspíš drží podíly, a jakmile zaplatím účet, uřízne si z té tučné pečínky svůj díl, a tak jsem svou štědrou dlaň zadržel.

Jock mi do rollse připravil podušku z labutího peří – má až neuvěřitelné pochopení pro základní životní potřeby. Bůh mu žehnej.

2

DÁMA, KLUK A ŽOLÍK

Dřív do komůrky mojí bosou nohou
vcházely mírné, svolné, pokojné,
teď prchají pryč ode mne, seč mohou,
zdivočelé jsou a vpravdě přebujné:
již zapomněly, jak přes nebezpečí
choulily se ke mně; teď však zvlčí,
dobývají rajón stálou ztečí.

Poté co jsem se vrátil do svého domu na severu ostrova – promiňte, myslel jsem, že víte, že žiju na Jersey, jednom z Normanských ostrovů –, začala má rekonvalescence báječně: ležel jsem na hoře nastlané z toho nejjemnějšího a nejprachovějšího, co bylo k mání; do vzkvétajícího vinohradu svého horního rtu jsem vtíral *pommade hongroise* a vnitřně právě aplikoval kapku koňaku, když se rozlétly dveře, do pokoje vrazila zářící Johanna (tedy moje žena), nadšeně mi padla do náručí a počala vydávat nadšené výkřiky – ale vzápětí se ode mě odtáhla a zaječela tak, jak to dokážou jen urození, a to pouze v okamžiku, kdy shledají, že mají ústa plná kvalitně napomádovaného kníru. Nikdy jsem si neuměl tak docela představit, co znamená slovo „divý“, ale nepochybuji, že to zaječení právě takové bylo. To odpoledne by se žádná ze Sabineek nedostala ani do čtvrtfinále.

Následovalo něco, co mohu nazvat snad jedinečně „ošklivou scénou“. Johanna začala poměrně umírněně tím, že ministr zdravotnictví Spojených států proti nedůstojnostem tohoto druhu výslovně varoval a že se v tom mohl odvolat na ty přísnější ze starozákonních proroků. Logicky jsem opáčil, že ačkoliv jsem jí dobrovolně odevzdal své srdce, duši, různé přidružené orgány a veškerý svůj pozemský majetek,

žádnou dohodu ohledně mého horního rtu nemáme. Tento rozumný argument ji ani trochu nevykolejil – už jste si asi všimli, že ženy užívají jinou logiku než muži – a pustila se do své jeremiády s dvojnásobnou vervou: nazvala můj retní volánek chorobou společnosti a vášnivě vykreslila několik paralel s aférou Watergate.

Rozhodl jsem se ji umlčet a učinit z ní zjihlou, poslušnou ženušku, a tak jsem ji zkušeně strhl do své náruče. Tentokrát byla s divným jekotem řada na mně, protože její urozené koleno navštívilo mé slabiny. „Neopovažuj se ke mně tou věcí přiblížit,“ zavrčela a dodala: „Až dostanu chuť chroupat ostružinové mláží, půjdu se pást na hřbitov nekřtěňátek,“ a pak ještě: „Běž se kamarádit s pasáky na Pigalle, vypadáš jako pohlednice upatlaná něčím hnusným,“ a ještě: „Vypadáš, jako by ses muckal s toulavou kočkou.“ Nato se strhla přestřelka hořkých výčitek. Nakonec s cvaknutím odklopila diamanty vykládané víčko svých hodinek značky Patek Philippe a chladně pravila: „Máš přesně pět minut na to, aby ses oholil zpátky do stavu, který neškodí životnímu prostředí.“

Takové urážky jsem nehodlal snášet od nikoho, kdo je pouhým sexuálním objektem, natož když je to ještě má milovaná choť. Panovačně jsem založil paže na prsou a počastoval strop pohledem tvrdým jako žula. Johanna zazvonila na Jocka, který se nahrbeně odkradl z pokoje na samém začátku bouře.

„Jocku,“ oslovila ho vlídně, „je zámek u dveří mé ložnice naolejován? Otáčí se klíč volně? Výborně. A řekněte prosím pokojské, ať ustele panu Mortdecaiovi v šatně, ano? Nepřijdu dnes na večeri, ať mi přinesou něco do ložnice. Děkuji vám.“

„Johanno, podívej se...“ spustil jsem.

„Já bych se radši nedívala, díky. Už jsem toho viděla dost. Mám za sebou náročný den. Myslím, že si vezmu do postele na čtení něco lehkého, možná letový řád.“

Kuchařka měla zrovna volno – taky máte pocit, že v podobné dny má volno vždycky? –, takže když jsem vkročil do kuchyně na obhlídku, nakládal zrovna Johanně na podnos lahůdky k večeři Jock: zahlédl jsem hezounký, silný plátek svíčkové s houbovým soté a grilovanými plněnými rajčátky, to vše obložené kolem dokola těmi bramborovými pusinkami, co se po nich můžu utlouct, a vedle na talířcích cukrový hrášek a topinambury. Zamnul jsem si ruce: tu krásu nešlo popsat slovy. „Těch topinamburů madam pořádně nalož, Jocku, urychlují zažívání a udělají jí náramně dobře.“ Vrhł na mě svým skleněným okem zvláštní pohled.

Když se vrátil z krmení, ledabyle jsem se otázal, jak se má madam.

„Fajn, pane Charlie. Je plná elánu.“

„A za chvílku,“ zamumlal jsem záštiplně, „bude plná topinamburů, he he he! Ale teď k věci: kde je moje večeře? Nebo spíš: kdy to bude a co to bude?“

„*Tohle* byla vaše večeře, pane Charlie: kuchařka přece nečekala, že se madam dneska vrátí, no ne?“ Sliny, které se mi doposud tak sladce sbíhaly v ústech, náhle získaly příchuť panteřího podpaží, a troufám si říct, že ve tváři jsem zpopelavěl. Jock byl vmžiku u mne a vnutil mi do ztuhlých prstů jednu ze svých proslulých brandy se sodou. (Tajemství proslulých Jockových brandy se sodou spočívá v tom, že je dělá bez sody; je to jednoduchý trik, který si každý snadno osvojí.) Polkl jsem předpisovou dávku a vzchopil se.

„Tak dobrá, Jocku, nešetři mě. Budeme si muset objednat smaženou rybu, nebo snad chraň bůh pizzu?“

„No, mám tam pár tlustejch plátků šunky...“

„Hmpf.“

„A takový ty francouzský houby, co nevim, jak se jim nadává, a pár vajíček...“

„Ano? Pokračuj.“

„A moh bych splácet nějaký ty reformní zemáky, ne?“

„O tom nepochybuji, ale všechny tyhle maličkosti mi znějí spíš jako lehký oběd než výživná večeře pro rekonvalescenta. Navíc teď, jak víš, jím za dva: jestli můj knír brzy nedostane svůj příděl vitamínů, zajde na kurděje. To nemáš nic, co bys mi mohl naservírovat před tímto škudlivým *repas*?“

„Prosim?“

„Promiň, Jocku. Chci říct: máme nějaký předkrm?“

„Jo ták. No. Vlastně mám náhodou v lednici mísu těsta na francouzský lívanečky, ale...“ Zpříma jsem se na něj zadíval. Oplatil mi ten pohled, jak jen to jednooký muž svede.

„No výborně,“ kývl jsem a hodil mu klíč od skříňky, kde přechovávám kaviár. Jock snad není právě nejvkusnějším božím výtvozem, ale pokud jde o umění přípravy blinčiků s kaviárem, nikdo se mu nevyrovná – a když už jsme u toho, totěž platí o *pommes Reform*. Posilující svačinu mi kazily jen útrpné pohledy, které mi tu a tam uštědřil. A ty pohledy ještě získaly na útrpnosti, když sešel po schodech z prvního patra, kam nesl Johanně kávu.

„Řekla ti madam něco, Jocku?“ zeptal jsem se ledabyle a dál si poklízel v kníru.

„Jo. Voptala se mě, esli už ste se zbavil toho exkrementu.“

„Neříkala náhodou ‚exkrescence‘?“

„Může bejt.“

Zamyšleně jsem se štoural v zubu.

„Heledte, pane Charlie...“

Výhrůžně jsem pozvedl párátko.

„Jocku, jestli se mi chystáš připomenout, žes mi to říkal, tak na to rovnou zapomeň: lékař mi kladl na srdce, abych nepropadal záchvatům zuřivosti, dokud nebudu plně zotaven. A jestli ses za madam chtěl přimlouvát, tak na to zapomeň taky. Až budu zase při síle, nikdo mi na mém rtu nezkríví ani vlásek.“

„Já sem se chtěl jenom voptat, esli nechcete pustit nějakou muziku, aby se vám líp trávilo,“ odpověděl ublíženě.

„Promiň, Jocku. Ano, samozřejmě, roztoč to, přímo šíím po zvuku podobného druhu.“

Jock, obeznámen s mou zálibou ve velkých operách, položil na kotouč svou hýčkanou osmasedmdesátitáčkovou nahrávku árie „Chi mi frena in tal momento“ z *Lucie z Lammermooru*, což byla za daných okolností poměrně chytrá volba. Já sám vlastním nahrávku v podání Enrica Carusa, Amelity Galli-Curci a tří nebo čtyř dalších pěvců; Jockovu verzi nazpívala Shirley Templeová a S. Z. „Mazlík“ Sakal. (Abyste pochopili: Jock je do Shirley Templeové beznadějně zamilovaný od dob, kdy byl nejmladším mladistvým delikventem v hoxtonské polepšovně.) Tato melodická nahrávka podporuje zažívání a působí mírně projímavě.

„Díky, Jocku,“ řekl jsem zdvořile, když ji přehrál podruhé. Pak jsem se odšoural na lože, protože rány mě v tom mrazivém počasí stále ještě bolely a knírek se potřeboval vyspat do krásy. Jako čtení na dobrou noc jsem si s sebou vzal ilustrované vydání proslulého Li-Yuova díla *Rouputuan* ve francouzském překladu od Klossowského, patrně nejlepší pornografii, která kdy byla v jakém jazyce napsána.

Nebyla to dobrá volba, protože *Rouputuan* neuspává. Asi za hodinu jsem opatrně, *po manželsku* zaklepal na dveře Johanniny ložnice.

„Kdo je tam?“ zaskřehotalo to zpoza dveří zcela nemanželsky. „Varuji vás, mám zbraň!“

„To jsem já, Charlie. Tvůj muž, vzpomínáš si? Ctihodný Charlie Mortdecai?“

„Už sis odstranil z obličeje ten ekrement?“

„Ty myslíš ‚exkrescenci‘, vidíš?“

„To nevím.“

„No tak, Johanno. Poslyš, Mae Westová říkávala, že líbat muže bez kníru je jako jíst vejce bez soli...“ Příliš pozdě jsem si uvědomil, že Johanna si vajíčka zásadně nesolí.

„Tak si skoč za Mae,“ odsekla. „Ostatně vás spojuje obvod pasu a věková skupina. Do Států to létá každou chvíli. Zrovna jsem se dívala na spojení.“ Jako by se mi snažila něco naznačit.

„Tak dobrou noc,“ řekl jsem.

„Ano,“ řekla ona.

Jako zlomený muž jsem odklopýtal zpět do své postele.

VEDENÍ PŘEBÍRÁ DÁMA

Král při lovu si může zvolit cíl;
nuž vy, kdo máte z lásky štěstí díl,
zvažte jen, ký se mi osud přihodil:
ač kroky činím, netočím se v tanci;
dál láskou hnán – snad získám ještě šanci!

Už od nejčasnějšího dětství jsem nezlomným přívržencem pravdy, a tak nebudu předstírat, že jsem snad prožil nerušenou, bezesnou noc. Ono poslední Johanino „ano“ bovalo jako škorpión. Když mi tedy Jock přišel popřát dobré ráno, nebyl jsem ve stavu, kdy bych mu mohl zvesela odpovědět. Zejména když mi šerá záře úsvitu napovídala, že nemůže být víc než deset, tedy že do doby, kdy rozumný muž dokáže vyplout na hladinu bdělosti, schází dobrá půlhodina.

„Je tady nějaký doktor Dryden,“ řekl Jock. „Prej vám na Oxfordu dělal tutora. Říká, že se vám nemohl dovolat skrzevá stávku spojovatele, tak rovnou přijel. Vosobně. Proniknul do domu násilím, pač mi furt cpal do ruky librový bankocetle.“

Lítostivě jsem zavzlykal a přetáhl si přes hlavu polštář v naději, že tak celý svět zmizí. Jock, který je obvykle laskavost sama, mi ho sebral a prohlásil, že prý je to urgentní. „Že prej je to urgentní,“ formuloval to obratně. Nedalo se nic dělat, musel jsem si sednout a krhavýma očima na svět pohlédnout. Z mlhy se vynořil nejprve čajový podnos a po něm Jock.

„Jocku,“ začal jsem a pečlivě volil slova. „Přines mi pohotovostní soupřavu. Pět minut nato ať následuje francouzská snídaně, a poté můžeš přivést toho údajného tutora.“

Pohotovostní souprava byla díky Jockově jasnozřivosti již nachystána: alka-seltzer hučel ve sklenici jako vodopád, na jednom talířku se stydlivě choulilo půl tabletky dextroamfetaminu, na jiném zase vitaminové kapsle a v naleštěné sklenice se blyštěla brandy s vodou. Po výše řečené pauze přišla na řadu francouzská snídaně: velký hrnek kávy doplněný rumem tak štědře, že přítomnost kávy prozrazovala jen lehká vůně. A k tomu samozřejmě horké tousty s ančovičkami – pohrdám změkčilci, kteří si ke kávě dávají tousty se skořicí.

V těsném závěsu za tímto skrovným pokrmem se přihnal Dryden a volal přítom: „Tak tady vás máme, můj drahý Mortdecaii! Že máme ale ránečko jako obrázek, co říkáte?“

Zkusil jsem už všechno, ale na postřehy tohoto druhu mě nikdy nenapadne žádná trefná odpověď. A tak jsem se uchýlil ke staré a osvědčené, která vždy potěší.

„Ano,“ řekl jsem.

„Už jste snídal, Johnne?“ otázal jsem se pak.

„Ano, jakž takž. V Oxfordu. Ráno. Pak jsem si dal na nádraží v Readingu hrnek čehosi nepojmenovatelného. Ale nestrachujte se, Mortdecaii, váš výtečný komorník mi hned donese řádnou snídani.“

„Komorník?“ zadumal jsem se. „*Komorník?* Aha, vy myslíte toho velkého, šeredného, jednookého chlapa.“

„Je to vskutku dobře stavěný chlapík, a domnívám se, že jsem skutečně zachytil jistou nevypočitatelnost, pokud jde o jeho oční kolimaci, ale co se týče šerednosti – máme snad právo něco takového soudit? Všichni se nemohou pyšnit tak pravidelnými a příjemnými rysy tváře, jakými jsme byli...“ V tu chvíli jako by mu slova uvízla v hrdle. Předklonil se, brýle si posunul na čelo a vyděšeně mi pohlédl do právě zmíněné oblasti těla. Odkušal si, jako by chtěl něco říct, ale zachránil ho Jock, který právě přinesl podnos naložený všemi sezonními pochoutkami přepočítanými pro pásmo snídaně.

Bylo zjevné, že Dryden zasel své bankovky do úrodné půdy. Pohled na čerstvá žebírka, uzenáče, ledvinky nadivoko, sázená vejce a uškvařenou slaninku jsem jednoduše nedokázal snést; svalil jsem se z postele, zamumlal „grngmfrgh“ nebo něco v tom smyslu a přinutil se odejít do sprchy.

Ujišťuji vás, že taková ranní sprcha, zejména pokud máte dostatek mužné kuráže na to, abyste před jejím opuštěním naplno roztočili kohoutek se studenou vodou, dokáže způsobit, že je člověk náhle povznesen nad veškeré tělesné touhy, a tak jsem se do ložnice vrátil právě v tomto rozpoložení a v přepychovém županu od Charveta... ne, moment, abychom nemátli budoucí generace: jsem si téměř jistý, že toho dne to byl přepychový župan značky Sulka. Ložnici se vznášela libá vůně nákladné snídaně, a tak jsem významně otevřel okno a skočil zpět do postele.

„Nuže, Johne,“ řekl jsem, „povězte mi vše a nevynechejte sebemenší podrobnost. Začněte od začátku“ – tady jsem pohlédl na hodinky – „a pokračujte až do konce.“ Poskládal jsem se do polohy, kterou by běžná hospodyňka považovala za soustředěnou, ale jež zároveň dovoluje zlehka podřimovat.

„Budu stručný,“ spustil odhodlaným tónem člověka, který se hotoví k nejméně hodinovému květnatému proslovu. (Rád bych podotkl, že sázkové kanceláře ho v každoročním Přednáškovém pětiboji stabilně považují za velkého favorita.) „Na Scone se stalo něco hodně nepěkného – a já nejsem z těch, kdo by s výrazem ‚nepěkný‘ právě plýtvali. Rektor i kolegové jsou velice znepokojení. Pamatujete si na Fellworthyovou?“

„Ne,“ řekl jsem.

„Ale no tak, Mortdecaii, na tu se musíte pamatovat náramně dobře: potkali jste se jednou večer ve společenské místnosti sboru a vůbec jste si nesedli.“

„Ach tak, vy myslíte Gwladys, tu profesorku, co jste zvolili do kolegia před pár lety; už si vzpomínám, to je ta, co vypadá, že už od raného mládí trpí těžkými příznaky menopauzy. No, že by byla pěkná, to se opravdu nedá říct, ale čas už snad rány zacelil, ne?“

„Ne ne, hochu zlatá, to jí se stala ta nepěkná věc. Je mrtvá. Její automobil se čelně střetl s jedním z těch omnibusů, co se dnes v Oxfordu tak množí. Byla na místě mrtvá. A nejmenovala se Gwladys, nýbrž Bronwen.“

„*Mors communis omnibus*, Johne, ale je to snad důvod k žalu a k impulzivním výpravám na Jersey? Jedna profesorka jaro nedělá. Jsou, jak známo, jako dračí zuby: jednu sprovodíš ze světa, a tucet nových vyroste.“

„Vy mě nechápete a možná to děláte záměrně, Mortdecaii. Kolej nemá s jejím nahrazením žádné potíže – a já zde, jak bych rád vzápětí vyjasnil, nejsem proto, abych vám nabízel uvolněné místo ve sboru.“

„Klatě,“ zamumlal jsem.

„A rovněž nebudu předstírat, že byla široce oblíbená; v době, kdy opustila tento svět, se nedala právě označit za ozdoby společenské místnosti... prosím neušklíbejte se, Mortdecaii – když se na to dívám přes to... ehm...“ neurčitě zamával ochablými prsty k mé retní zahrádce, „... trochu mě to zneklidňuje. Ne, jádro věci tkví v tom, že bez ohledu na pohlaví, vyznání, barvu pleti a oblíbenost – a teď mluvím za všechny členy sboru – byla členkou učeného kolegia a tutorkou Sconeské koleje, a svět se musí dozvědět, že učené kolegy a tutorie Sconeské koleje nebude nikdo zabíjet beztréstně.“

Startér v mém mozku už sebou zuřivě cukal, a teď trhaně naskočilo i několik válců samotného motoru.

„Johne,“ pronesl jsem zadumaně, „vy se mi tu snažíte naznačit, že mám nechat zabít řidiče toho autobusu?“

Samozřejmě by se to dalo zařídit, ale nutno poznamenat, že mi to z vaší strany připadá jako přehnaná reakce a pro toho řidiče jako přemrštěně tvrdý trest za to, že na okamžik polevil v pozornosti – určitě živí minimálně jednu ženu a děti. Je to snad osvícený a humánní čin?“

„Budete-li mi ještě chvíli věnovat pozornost, Mortdecai, pochopíte, že nic takového by mě ve snu nenapadlo. Ostatně tomu řidiči nikdo nic nevyčítá: nedopustil se žádného přestupku. To Bronwen se řítila po špatné straně ulice a střežhlav mu najela rovnou do chladiče.“

„Patrně totálně nacamraná,“ našpulil jsem nesouhlasně rty, ale ihned je zase uvedl do původního stavu, protože knír byl po své ranní dávce pomády celý ztuhlý. „Zřejmě strávila večer na flámu na nějaké ženské koleji – to je, jak známo, přímo líheň alkoholiků. Poslat je zpátky do Cambridge, to říkám já.“

„Odpusťte, hochu zlatá, ale opět se mýlíte. K nehodě došlo brzy po poledni, a Bronwen obědvala na jedné z těch kolejí na Turl Street, o kterých se ví, jak se tam šetří vínem. Navíc byla proslule střídma (zjistili jsme si, že si dala jen skleničku sherry a skleničku ryzlinku) a řídila až otravně opatrně. Všichni náhodní svědkové se nicméně shodili, že nastartovala auto, nasadila si sluneční brýle a vyrazila po Turl Street jako král Jehú; na High Street zabočila do protisměru a vzápětí se střetla s omnibusem – a se svým Stvořitelem.“

Ted' už Mortdecaiův mozek běžel na všechny válce, i když pořád ještě trochu kodrcavě. Na okamžik jsem zavřel oči, abych podpořil jeho myšlenkové procesy. Do pokoje přidusál Jock. Opět jsem oči otevřel.

„Zvonil ste, pane Charlie?“

„Co? Já? Ne. To byl zřejmě doktor Dryden.“

„Ach ano, je to tak, je to tak. Jen mi blesklo hlavou, zda by tenhle báječný chlapík nemohl odněkud vyčarovat ještě

jeden koblížek s máslem. Nebo dva. Neobtěžovalo by ho to moc?“

„Kuchařka se zrovna chtěla navobědvat,“ prohlásil Jock svým neomaleným způsobem.

„To je znamenité!“ vykřikl Dryden. „To už bude mít roztopený sporák, že, takže ty koblížky by neměly činit potíží?“

„Tak prosím dva výstavní koblížky, Jocku: bohatě pomazané nejlepším máslem a servírované na nejjemnějším porcelánu.“

Pak jsem se obrátil k Drydenovi. „Netrpěla Bronwen záchvaty nezvládnutelného vzteku? Neměla třeba nádor na mozku? Netrpěla epilepsií?“

„Ne, tanec svatého Víta ji nesušoval a její životní návyky byly až úmorně pravidelné a nenápadné. Tedy až do minulého týdne.“

„Myslíte než ji stihla smrt?“

„Ne – zemřela začátkem *tohoto* týdne. Mám na mysli ty dva muže.“

„Johne,“ řekl jsem trpělivě a trpělivě si přejel dlaní zježené obočí, „sleduji vaše vyprávění dosti pozorně a jsem hotov vsadit se s vámi sedm ku třem, že jste se až doposud o žádných dvou mužích ani slovem nezmínil. Jací dva muži?“

„Přesnější by bylo ptát se, kteří dva muži, protože jich byly dvě sady, každá o dvou mužích, víte?“

Semkl jsem víčka a několikrát se zhluboka nadechl.

„Ne, obávám se, že nevím, Johne. Jako byste dnes nebyl ve své obvyklé příčetné kůži.“

„Těžko udržet rozumný sled myšlenek, když mě tu pořád něco vyrušuje,“ odpověděl trucovně, když před něj Jock postavil plně obložený talíř. „Děkuji vám, dobrý muži,“ dodal, „to vypadá znamenité.“ Jock opět odešel, a ze způsobu, jakým za sebou zavřel, bylo zřejmé, že Drydenovi

doběhlo předplatné a oslovení „dobrý muži“ bývá obvykle za příplatek.

„Soustředte se na koblížky, Johne,“ nabádal jsem ho, „a uspořádejte si myšlenky, já na sebe zatím něco hodím. Za chvíli se sejdeme dole.“

Halil jsem se do lehké tvídové tkaniny, natahoval si prosté podkolenky, obouval si ohebnou obuv a hlava se mi točila. Kravata, kterou mi Jock vybral, mi připomínala značně potřísněnou dětskou plínku, ale musím mu přiznat, že ke kníru se hodila.

4

NESPOLÉHEJ NA PÁR DVOJEK

Skála, od níž odražena
zpět se vodstva řítí vlnou,
vlídnější je než ta žena,
k níž mám srdce lásky plno;
jsme zničeni – má loutna i já sám.

Za chvílku jsme se dole sešli u oběda. Jedno se Drydenovi musí přiznat – ani pedanterie, ani pederastie neumenšily jeho apetit, pokud jde o hmotnější potěšení skýtaná plným stolem. Jeho práci s příborem bylo radost sledovat; ve tváři se mu přitom zračilo nevinné štěstí upomínající řekněme na lorda Snowa recenzujícího posmrtně vydanou knihu F. R. Leavise. Všiml jsem si, že i Jock při tom pohledu získává k onomu muži jisté sympatie: k smrti rád se dívá na poctivé jedlíky při práci a častokrát mě už plísnil za to, že se v jídle nimrám. Znovu a znovu plnil Drydenův okřín křepelkami a jinými pochutinami a rozzářeně sledoval, jak se host bez okolků vypořádává s krměmi přetékanými polynasyčenými tuky. Po finále tvořeném koláčem s černým rybízem a jablky následovala koda v podobě limburského sýra – který by stačil udusit pár volů – a kapky mého skoro nejlepšího portského.

Dryden posléze odvrávorl do salonu, sesul se do mého osobního křesla a z toxického limburského oparu na mě upřel vlídný pohled. (Byl jsem po pravdě řečeno rád, že mě toho sýra zbavil, jelikož nejde ani tak o mléčný výrobek jako spíš o biologickou zbraň; musí se skladovat připoutaný řetězem a našli se už nezasvěcení hosté, kteří se mě významně ptali na stav zdejší kanalizace.)

Tedy, jak říkám, upíral na mě vlídný pohled a nešetřil chválou na adresu služebnictva (abyste pochopili, Sconeská kolej je jedním z míst nejvyššího výskytu inteligence v celém Oxfordu, a tudíž se tu vaří patřičně odporně; slyšel jsem, že dokonce i profesori z Balliolu v hrůze zavírají oči, když dostanou pozvání na večeri k tamnímu čestnému stolu).

„Kdeže jsme to skončili?“ otázal se eupepticky.

„Dostali jsme se zřejmě k jádru věci, Johne. Nejdřív jste mluvil o dvou mužích, pak o dvou párech mužů. A já se dychtím dozvědět, co jste tím mohl myslet.“

„Tak tedy, Mortdecai, po pravdě řečeno si nemůžeme být tak docela jistí, že ti muži byli celkem čtyři, protože oba páry mohly být docela dobře identické; to předpokládám chápete.“

„Nepochybuji, že jakmile mi sdělíte vše, pochopím to jaksi dodatečně.“

„Ach ano. Tak tedy: Fred – pamatujete se doufám na portýra Freda?“

„Vryl se mi do paměti,“ opáčil jsem trpce. „Za časů her a malin nezralých mi doporučil mnoho dostihových koní, z nichž většina běhala jako aligátoři v holínkách. Ano, na Freda se rozhodně pamatuji.“

„Tak z toho je dnes hlavní portýr, snad odměnou za to, že poučil tolik mladých mužů o nebezpečích dostihové dráhy. Ať tak či onak, hned po Bronwenině skonu si sjednal schůzku s kvestorem a svěřil se mu, že několik dní předtím se Bronwen svěřila pro změnu jemu, a to s podezřením, že ji pronásledují dva kolohnáti v černých oblecích.“

„Že by přání otcem myšlenky?“ nadhodil jsem.

„Jistě, nabízí se to, Mortdecai, ale Freda čírou náhodou právě takoví dva muži přátelsky oslovili v hostinci U bílého koníčka na Broad Street; utrpěl právě těsnou porážku se zdejším přeborníkem ve hře zvané šoupačka, kterého

doufal sesadit z trůnu, a ti dva mu zaplatili pintu na žal. Pak z něj začali tahat rozumy ohledně jeho práce, podívovali se nad tím, že na Sconeské koleji se vyskytuje profesorka, kladli mu množství otázek a napájeli ho pivem. Dost ho to udivilo, protože – tím si je jistý – to nebyli policisté; chlapík Fredova ražení pozná policistu na sto honů, i kdyby byl od hlavy k patě v civilu.“

„Jock to umí taky, to je vrozené.“

„Tu a tam pak ty muže zahlédl, jak okolkují nedaleko koleje. Někdy se dívali do výlohy knihkupectví naproti, jako by v ní obdivovali odraz kolejní brány. On si takových věcí všímá; pracuje na koleji už od chlapeckých let – a kolej platí portýrům za to, aby měli oči otevřené.“

„Tak jako my studenti jsme jim občas platívali za to, aby je zavřeli.“

„Tak tomu bylo bezesporu vždycky. Nicméně když sdělil Bronwen, že takové dva muže skutečně po okolí vídá, začala se prý chovat, jak se vyjádřil, ‘úplně prdle’ a musel ji vzít do svého portýrského pelechu, nabídnout jí židli a šálek silného, sladkého čaje. Jak říkal, jako by ji to prý zároveň děsilo i těšilo.“

„To se dá určitě lehce vysvětlit: vyděsilo ji, že ji opravdu někdo sleduje, ale zároveň ji potěšilo, že ti muži jsou opravdoví a že nejde jen výplod její zjitřené představivosti. Ženy v jistém věku začínají trpět klimakterickými příznaky, jako jsou návaly horka a halucinace.“

„Ano, to zní pravděpodobně. Kéž bych byl stejný mistr ve čtení ženské mysli, jako jste vy; moc by mi to pomohlo se sestrami Brontëovými.“ V duchu jsem zvážil několik možných odpovědí, ale pak jsem se rozhodl nechat jeho repliku ležet tam, kam dopadla. (I kdybych byl ve slovním šermu jakkoliv zběhlý, do křížku s Drydenem bych se nepouštěl; jednou si vyměnil několik celých vět se samotným sirem

Cecilem Bowrou a vyšel z té šarvátky zakrvácený, ale neporažený. Způsob, jakým zvládá konjunktiv, se v Oxfordu stal legendou, zatímco já se nikdy nedostal dál než k lokativu.)

„Pokud jde o ty druhé dva muže,“ pokračoval a ze spojených prstů vytvořil jakousi věžičku, „již jsem naznačoval, není-liž pravda, že nemůžeme předpokládat, že jsou to ti samí jako první dva, přestože i oni byli velcí a měli tmavé obleky.“

„Ano, Johne?“ pobídl jsem ho trpělivě a nápomocně. Zdálo se, že myšlenkami bloudí kdesi daleko. Došel jsem pro karafu s portským a postavil ji před něj. Po prvních pár doušcích se viditelně vzchopil.

„Tak tedy,“ pokračoval, „ti druzí dva – pokud to tedy byli vskutku jiní – se na Sconeské koleji objevili den poté, co Bronwen opustila svou smrtelnou schránku, a předvedli rektorovi pár velmi působivých pověření. Na původ těch dokumentů si zjevně nevzpomíná; ptal jsem se ho, ale může odpřísahnout jedině to, že ti muži byli ke všemožným úkonům zmocnění jistým ministerstvem. Tak trochu mi připadá, že si dělá legraci. Jak víte, je to vzděláním ústavní historik a Bůh mu přál na dětech; takoví lidé žijí v jiném, úplně jiném světě než my.“

I já jsem si lokl portského, aby mi přestalo bušit ve spáncích.

„Dojem, který učinila tato pověření,“ pokračoval Dryden, „stačila k tomu, aby jim rektor dovolil prohrabat Bronweniny pokoje. Odnegli si kufr plný jejích papírů. Podtajemník od nich převzal cosi, co bych označil za naprosto nedostatečnou stvrzenku; byla napsaná na obyčejném papíře, podpis nečitelný... ach ano, milý Mortdecai, naprosto s vámi souhlasím (i když ta věta, kterou jste použil, mi nic neříká), ale budme shovívaví: ostatně kdyby měl něco v hlavě, nejspíš by těžko dělal podtajemníka, že?“

Zopakoval jsem onu větu, která mu zněla tak cize.

„Jedné věci si ale všiml: ti dva prý mluvili se zvláštním přízvukem – napadlo ho, že to jsou Američané, Australané nebo Švédi. Fred bohužel zrovna neměl službu, takže nejsme schopni zjistit, jestli ti druzí dva byli ti samí, se kterými se potkal v hospodě.“

„Ach tak, ach tak,“ přikývl jsem a zdusil v sobě další neobvyklou frázi, protože informace o Fredově nepřítomnosti byla odpovědí na mazanou otázku, s níž jsem na Drydena právě hodlal udeřit. A nikdo nemá rád, když mu jeho mazané otázky hluše uvíznou za zuby jako nezrozené děcko.

„Není vám nic, Mortdecai? Mám pokračovat? Výtečně. Takže: chtěl jste se mě zeptat na Freda, vidíte...“ – nehlučně jsem zaskřípěl pár stoličkami –, „a pak jste mě chtěl vybudnout, abych konečně přistoupil k věci a vysvětlil vám, co dodalo tomu incidentu s Fellworthyovou takové důležitosti, že kvůli ní oxfordský profesor vyrazil po pěnivých vzdušných stezkách až na Jersey.“

„Ano, něco takového mi blesklo hlavou, John,“ pravil jsem ztěžka. „Chci tím říct, že dokonce i profesorky mohou žít dvojitým životem a stávají se jim divné nehody, na to jsou statistiky...“ Dryden zadržel proud mých úvah prstem zdviženým mnohem hrozivěji, než bych kdy dokázal sám.

„Jistě si, Mortdecai, vybavíte, že nejsem z těch, kdo by volili slova jen tak zbůhdarma. Neřekl jsem ‚nehoda‘. Záměrně jsem použil slovo ‚incident‘. Rektor i já jsme přesvědčení, že tento Bronwenin poslední zážitek může být – nebudu chodit kolem horké kaše – sprostá vražda.“

Převrátil jsem to slovo v mysl. Ani jeho rub mi neposkytl žádnou útěchu. Upil jsem doušek svého skoro nejlepšího portského; bylo husté a sladké jako krev. Nějaká

ta vražda se občas do života připelete každému, ale mně se jich do života pletlo nějak moc – pronásledovaly mě jako vypasená masařka a já si na to nemohl zvyknout. Jsem už na vraždy trochu starý.

Než jsem sesumíroval odpověď, vplula do pokoje Johanna v krémovém norkovém oblaku. Představil jsem jí Johna. Uvítala ho úžasně vlídně, pravila, jak je hezké, že Charlieho pořád ještě navštěvují staří spolužáci, zadoufala, že tu Dryden bude moci zůstat v podstatě navěky, a pak jako stržena proudem zmizela do svého budoáru a v našem ekosystému po ní zbyl jen strhující náznak páně Patouovy vůně zvané „Joy“. John Dryden poněkud švidral. Než se zmohl na slovo, oznámil jsem mu: „Johne, abych pravdu řekl, v tuto denní dobu si dopřávám malou siestu – na vytrávení, znáte to. Troufám si říct, že i vy, jelikož jste jistě vstával časně, byste mohl na chvílku spočinout v náručí Morfeově. Pojdte, ukážu vám váš pokoj. Jock pro vás dojde o šesté, což je čas, kdy bývá přistaven životodárný vozík s nápoji. Samozřejmě se můžete vykoupat. A mimochodem, s večerí si tu příliš nelámeme hlavu.“

Vrhl na mě vytřeštěný pohled plný smutku.

„Měl jsem na mysli, že se nemusíte převlékat,“ uchlácholil jsem ho.

Když jsem ho odvedl do jeho pokoje a zásobil ho pár svazky Blytonové a Bonfiglioliho, vkradl jsem se do šatny, kde jsem se převlékl do svého nejpřitažlivějšího pyžama, vyčistil si zuby a po špičkách se přikradl ke spojovacím dveřím do Johanniny ložnice, nakrucuje si knír a mumlaje „He he!“ jako vilný šlechtic chystající se vniknout do komůrky chudé Angelíny. Už už jsem sahal po klice, když jsem zaslechl, jak nekompromisně zacvakl zámek. I já jsem několikrát zuřivě zacvakal zuby a pak jsem padl na své